

KVARTALNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA I KVARTAL 2020. GODINE

NLB Banka

Za sve što dolazi.

ISPRAVKE
GOTOVINA
RAČUNOVODSTVO
AKCIJSKI KAPITAL
RAČUNOVODSTVO
INDIKATORI POSLOVANJA
UGOVORI
GOTOVINA
NAKNADE
SEGMENT
UPRAVLJANJE RIZICIMA
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ADEKVATNOST KAPITALA
UPRAVLJANJE RIZICIMA
VALUTA
AKCIJSKI KAPITAL
ADEKVATNOST KAPITALA
FILIJALE
POREZ
KREDITI
M&A

NLB Banka AD Podgorica

Kvartalni finansijski izvještaj za I kvartal 2020. godine

Kvartalni finansijski izvještaj NLB Banke AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) sačinjen je shodno odredbama Zakona o tržištu kapitala (Službeni list Crne Gore, broj 001/18), Pravilima o bližem sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja izvještaja investicionih društava i njihovih filijala (Službeni list Crne Gore, broj 070/18), kao i shodno Pravilima o bližem sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja (Službeni list Crne Gore, broj 083/18). Uvažavajući sadržinu propisanu članom 100 Zakona o tržištu kapitala, kvartalni finansijski izvještaj čine:

- Kvartalni finansijski iskazi, odnosno iskaz o finansijskoj poziciji (bilans stanja) i iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha), na kontnom okviru, odnosno obrascu, propisanom od strane Centralne banke Crne Gore (uključujući i opšte podatke o Banci);
- Kvartalni izvještaj o upravljanju, koji daje objektivni i pravilan prikaz razvoja i poslovanja Banke;
- Izjave odgovornih lica u emitentu, uz navođenje imena i prezimena i funkcije odgovornih lica.

Prezentovani podaci i informacije u Kvartalnom finansijskom izvještaju bazirani su na knjigovodstvenim podacima na dan 31. mart 2020. godine, kao i finansijskom rezultatu za period koja se tada završio, uvažavajući i podatke iz dodatnih evidencija u Banci, u poređenju sa stanjem za isti period prošle, 2019. godine.

IZJAVA ODGOVORNIH LICA

Finansijski izvještaji NLB Banke AD Podgorica su sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kako bi se dao istinit i pravilan prikaz sredstava i obaveza Banke na dan 31. mart 2020. godine, kao i finansijskog rezultata za period koja se tada završio.

Izvještaj o upravljanju sadrži objektivna i pravilan prikaz razvoja i poslovanja, kao i statusa Banke sa opisom rizika i problema u poslovanju.

Lana Đurasović
Direktor Sektora finansija i kontrolinga

Martin Leberle
Glavni izvršni direktor

FINANSIJSKI ISKAZI BANKE NA DAN 31.3.2020.god, ODNOSNO ZA PERIOD 1.1. – 31.3.2020.

I OPŠTI PODACI O BANCI

Naziv	NLB Banka AD Podgorica		
Sjedište i adresa (poštanski broj, mjesto, ulica i broj)	Bulevar Stanka Dragojevića 46, 81000 Podgorica		
Izveštaj je konsolidovan	Matični broj		02011395
Period na koji se izveštaj odnosi	1.1.-31.3.2020.	Broj upisa u registar privrednih subjekata	4-0006161/069
Telefon (pozivni broj i broj)	382 20 402 000	Fax (pozivni broj i broj)	382 20 402 038
Adresa internet stranice	www.nlb.me	Datum osnivanja	09.05.2002.
Adresa elektronske pošte	info@nlb.me	Broj poslovnica	18 filijala i 1 šalter
Opis strukture vlasništva			
Broj zaposlenih na zadnji dan izveštajnog perioda	296	Šifra djelatnosti	6419
Opis djelatnosti	Ostalo monetarno posredovanje		
Žiro-račun	907-53001-03	CBCG	

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora

	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu		Podaci o akcijama	
			Mjesto	Adresa (ulica i broj)	broj akcija	procentualno učešće
1. Predsjednik	Archibald Kremser	10.8.1971.	Wien	Magistrat Wien MBA 1/8		
2. (Zamjenica Predsjednika	Marijana Usenik	18.2.1959.	Novo Mesto	Pod Trško goro 90		
3. član	Polona Žžmund	22.11.1975.	Ljubljana	Zvonarska ulica 012, Ljubljana		
4. član	Lotti Natalija Zupancić	20.5.1968.	Ljubljana	Brezovička cesta 20 D		
5. član	Jana Benčina Hegman	27.2.1973.	Ljubljana	Grosuplje Brvaca 025		
6. član	Martin Leberle	14.3.1965.	Minhen	Hoerkherstr 11		
7. član	Iztok Prelog	21.1.1983.	Ljubljana	Tržačka cesta 078		
8. član						
9. član						
Glavni izvršni direktor	Martin Leberle	14.3.1965.	Minhen	Hoerkherstr 11		
Izvršni direktor ovlašten za potpisivanje						

Podaci o akcionarima i akcijama

Deset najvećih akcionara

	Ime i prezime / naziv kompanije	Adresa prebivališta / poslovna adresa (mjesto ulica i broj)	Podaci o akcijama	
			broj akcija	procentualno učešće
1.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d.	Slovenija	11.648.936	99,8303%
2.	JP "STAMBENO - KOMUNALNO PREDUZEĆE"	Crna Gora	1.920	0,0165%
3.	"MEGATREND CO" sa p.o. Preduz. za intel. Usluge	Crna Gora	1.137	0,0097%
4.	GP "RADNIK" DD, BUELO POLJE	Crna Gora	618	0,0053%
5.	SO "BUDVA" BUDVA	Crna Gora	595	0,0051%
6.	OG DI "VUKMAN KRUSČIC" - MOJKOVAC	Crna Gora	591	0,0051%
7.	OPŠTINSKI FOND ZAJEDNICKIH REZERV ULCINJ	Crna Gora	537	0,0046%
8.	INEX "ZLATNA OBALA" - PJ SUTOMORE	Crna Gora	522	0,0045%
9.	JZU OPŠTA BOLNICA "BLAŽO ORLANDIĆ" BAR	Crna Gora	454	0,0039%
10.	HORIZONT LOGISTICS-u stečaju AD BAR	Crna Gora	440	0,0038%
Ukupan iznos akcijskog kapitala		20.261.087,38	Sopstvene akcije	11.668.734

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju posljednjeg izveštaja:

naziv	Ernst & Young Montenegro doo
sjedište i poslovna adresa	Podgorica, Stanka Dragojevića bb

Berza i kotacije u koju su uvrštene akcije

	Naziv berze	Naziv kotacije
1.	Montenegroberza	MTP ME tržište
2.		
3.		
4.		
5.		

Cijena akcija na početku i na kraju izveštajnog perioda

	Redovne akcije		Povlašćene akcije	
	na početku perioda	na kraju perioda	na početku perioda	na kraju perioda
u prethodnoj godini	3,00	3,00		
u tekućoj godini	3,00	3,00		

Tržišna kapitalizacija (u hiljadama eura)

35.006,20

Neto profit po akciji

u prethodnoj godini	0,69	Odnos tržišne cijene akcije i neto profita po akciji	
u tekućoj godini	0,24	u prethodnoj godini	
		u tekućoj godini	

Dividendna stopa

u prethodnoj godini		Knjigovodstvena vrijednost po akciji	5,62
u tekućoj godini		u prethodnoj godini	5,82
		u tekućoj godini	

Isplaćena dividenda po akciji u posljednje tri godine

	Za tekuću godinu	Za prethodni godinu	Prije 2 godine
po redovnoj akciji		0,736	0,513
po povlašćenoj akciji			

BILANS STANJA

(000 €)

Stanje na dan

31.3.2020.

Red. br.	SREDSTVA	
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	79.026
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	424.116
2.a.	Kredit i potraživanja od banaka	50.522
2.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	358.804
2.c.	Hartije od vrijednosti	12.895
2.d.	Ostala finansijska sredstva	1.895
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.284
3.a.	Kredit i potraživanja od banaka	0
3.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	0
3.c.	Hartije od vrijednosti	9.284
3.d.	Ostala finansijska sredstva	0
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	622
5.a.	Kredit i potraživanja od banaka	0
5.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	622
5.c.	Hartije od vrijednosti	0
5.d.	Ostala finansijska sredstva	0
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	0
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	0
9.	Investicione nekretnine	1.628
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	9.411
11.	Nematerijalna sredstva	1.075
12.	Tekuća poreska sredstva	0
13.	Odložena poreska sredstva	413
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0
15.	Ostala sredstva	5.580
16.	UKUPNA SREDSTVA:	531.154
OBAVEZE		
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	449.408
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	25.205
17.b.	Depoziti klijenata	413.791
17.c.	Kredit banaka i centralnih banaka	0
17.d.	Kredit klijenata koji nijesu banke	10.412
17.e.	Hartije od vrijednosti	0
17.f.	Ostale finansijske obaveze	0
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	0
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	0
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0
22.	Rezerve	7.157
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0
24.	Tekuće poreske obaveze	380
25.	Odložene poreske obaveze	178
26.	Ostale obaveze	6.076
27.	Subordinisani dug	0
28.	UKUPNE OBAVEZE:	463.200
KAPITAL		
29.	Akcijski kapital	20.261
30.	Emisione premije	7.146
31.	Neraspoređena dobit	19.960
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	2.802
33.	Ostale rezerve	17.786
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	0
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	67.955
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	531.154

BILANS USPJEHA

(000 €)

1.1. -

31.3.2020.

1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	5.522
2.	Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	54
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	302
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	5.275
4.	Prihodi od naknada i provizija	2.333
5.	Rashodi naknada i provizija	1.605
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	728
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	150
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	-49
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	0
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	-7
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	135
12.	Ostali prihodi	124
13.	Troškovi zaposlenih	1.925
14.	Troškovi amortizacije	347
15.	Opšti i administrativni troškovi	1.205
16.	Neto dobiti/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	0
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	-292
18.	Troškovi rezervisanja	60
19.	Ostali rashodi	15
III.	DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA : I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15-16-17-18-19	3.096
21.	Porez na dobit	295
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	2.802

IZVJEŠTAJ O UPRAVLJANJU

Ključna dostignuća Banke	8
Pokazatelji poslovanja	9
Bitni događaji	10
Komentar rezultata i promjena u bilansu stanja	11
Ciljevi i metode upravljanja rizicima	12
Izloženost rizicima	13
Politike upravljanja rizicima	13

Ključna dostignuća Banke:

2,8 miliona EUR

Neto dobit nakon oporezivanja

Banka je zabilježila najbolji rezultat na tržištu u I kvartalu.

6,3 miliona EUR

Neto operativni prihod

Rast u odnosu na uporedni period prethodne godine za 3%.

4%

Rast bruto kredita nebankama u odnosu na kraj 2019. godine,
vođen rastom kredita privredi.

8%

Rast neto kamata u odnosu na I-III 2019. godine,
uz rast na strani prihoda i uštede na strani rashoda.

14,1%

Koeficijent adekvatnosti kapitala

Snažna kapitalna pozicija, značajno iznad propisanog minimuma.

6,2%

Udio NPL

Dalje unapređenje kvaliteta portfelja uz smanjenje udjela za 0,6 p.p. u odnosu na početak 2019. godine.

Pokazatelji poslovanja

000 EUR	NLB Banka AD Podgorica		
	31/3/2020	31/3/2019	Promjena
Ukupni prihodi	6.342	6.166	2,8%
Operativni troškovi	3.477	3.173	9,6%
Neto prihod	2.865	2.993	-4,3%
Neto dobit prije poreza	3.096	2.256	37,2%
Neto dobit prije poreza i rezervacija	2.865	2.993	-4,3%
ROE nakon poreza	16,8%	11,8%	5,0 p.p
ROA nakon poreza	2,1%	1,6%	0,5 p.p
Neto kamatna marža	4,2%	4,2%	0,0 p.p
Odnos troškova i prihoda (CIR)	54,8%	51,5%	3,3 p.p
Koeficijent adekvatnosti kapitala	14,1%	15,7%	-1,6 p.p
Udio na tržištu - depoziti	12,4%	11,5%	0,9 p.p
Udio na tržištu - krediti	13,0%	12,2%	0,8 p.p
LTD (neto)	86,9%	82,9%	4,0 p.p

Bitni događaji

Nakon uvođenja preventivnih mjera usljed epidemije **COVID-19**, Banka je za svoje klijente obezbijedila **više benefita** kako bi olakšala poslovanje klijenta i smanjila potrebu za posjetom filijalama:

- bez članarine i provizije u periodu od 3 mjeseca za nove korisnike elektronskog bankarstva,
- oslobađanje od provizije za podizanje novca sa bankomata drugih banaka,
- odobrenje online kredita putem weba i vibera - bez naknade za odobrenje,
- isplata penzija prije uobičajenog datuma i time pokazala odgovornost prema populaciji koja je najosjetljivija u pomenutoj pandemiji.

Preduzet je takođe niz internih preventivnih aktivnosti, posao je organizovan u skladu sa novonastalim okolnostima i preporukama, a formirana je i Krizna grupa za korona virus.

Banka je zaključila kreditnu liniju sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) u svrhu realizacije projekta **"Žene u biznisu"** koji ima za cilj podršku ženama u biznisu i njihovom poslovanju.

Nakon završene **nagradne igre** za nove klijente (decembar 2019. – mart 2020.), izvučen je dobitnik **glavne nagrade, stana u Podgorici**.

Komentar rezultata i promjena u bilansu stanja

Banka je u 2020. godini nastavila trend stabilnog poslovanja i u prvom kvartalu ostvarila neto dobit u iznosu od 2,8 miliona EUR (najbolji rezultat na tržištu), uz rezultat prije rezervacija i poreza u iznosu od 2,9 miliona EUR. Realizovani rezultat prije poreza je 0,8 miliona EUR iznad prošlogodišnjeg, ostvarenog u uporednom periodu. Takođe se bilježi nastavak dobrih trendova u kreditnoj aktivnosti, rezultirajući rastom kredita od 4% i povećanjem udjela na tržištu. Koeficijent adekvatnosti kapitala je značajno iznad zakonskog minimuma, te na 31.3.2020. godine iznosi 14,1% (zakonski minimum 10%).

Pozitivan trend u odnosu na uporedni period 2019. godine bilježe neto kamatni prihodi. Operativni troškovi su na nešto većem nivou, podržavajući realizovani rast, uz posljedično pogoršanje pokazatelja odnosa operativnih troškova i neto operativnog prihoda, koji je na kraju prvog kvartala 2020. godine iznosio 54,8% (I-III 2019: 51,5%).

Rast *neto prihoda od kamata* većim dijelom je uzrokovan rastom prihoda od kamata, usljed značajnog rasta kreditne baze u prethodnih godinu dana, ali i uštedama na pasivi, što je posljedica aktivnog upravljanja kroz cjenovnu politiku, generalnog trenda smanjenja kamatnih stopa na tržištu, kao i prijevremene otplate subordiniranog duga u junu 2019.

Ukupna zarada od *neto naknada i provizija* smanjena je u odnosu na uporedni period 2019. godine.

Kada je u pitanju *struktura neto operativnog prihoda*, ne bilježe se značajnije promjene u strukturi; 17% neto operativnog prihoda je ostvareno od neto nekamata, dok je i dalje dominantna zarada od neto kamata - 83%.

Operativni troškovi bilježe rast od 10% u odnosu na uporedni period 2019. godine, koji je uzrokovan porastom opštih i administrativnih troškova, kao i troškova amortizacije.

Trošak rizika je u izvještajnom periodu bio negativan i iznosio je -20 bazičnih poena.

U prvom kvartalu 2020. godine se bilježi pad *bilansne sume* (3% ili 16 miliona EUR), uz dobru produktivnost bilansa stanja.

Ukupni *bruto krediti* bilježe stope rasta iznad planiranih, uz apsolutni rast od 14,7 miliona EUR u odnosu na kraj 2019. godine.

Kada su u pitanju *izvori*, Banka se dominantno oslanja na domaće depozite, čiji udio u ukupnim izvorima ima rastući trend, uz dominaciju depozita fizičkih lica, sa udjelom od 65%.

Zaduženost prema državi smanjena je za 0,2 miliona EUR usljed redovnih otplate.

Ciljevi i metode upravljanja rizicima

Područje upravljanja rizicima je uređeno zakonskim pravnim aktima, internim aktima na nivou Banke, kao i usmjerenjima matične banke - NLB d.d. Ljubljana, koja važe za bankarske članice NLB Grupe. Upravljanje finansijskim rizicima se bazira na uspostavljanju odgovarajuće organizacione strukture u Banci, uspostavljanju i implementaciji kvalitetnih radnih procedura i adekvatnom sistemu internih kontrola. Odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima ima Odbor direktora Banke.

Cilj upravljanja pojedinačnim finansijskim rizicima (*kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik, operativni i rizik zemlje*) jeste minimiziranje rizika, uz postizanje projektovanih poslovnih i finansijskih rezultata i optimalnu upotrebu kapitala.

Proces upravljanja rizicima je regulisan i internim aktima koji definišu ciljeve upravljanja, metodologije i način praćenja pojedinih vrsta finansijskih rizika. Navedena interna akta (politike, procedure, metodologije) usvaja Odbor direktora Banke. U hijerarhiji internih akata koja pokrivaju područje upravljanja finansijskim rizicima, posebno mjesto zauzimaju Strategija upravljanja rizicima, Rizik apetit, Interni sistem limita i pojedinačne Politike za upravljanje rizicima.

Rizik apetit daje smjernice o tome koji konkretni rizici i do koje mjere su prihvatljivi ili neprihvatljivi za Banku. Takav okvir omogućava donošenje strateških i operativnih odluka na nivou cijele organizacije. Rizik apetit se definiše kroz *kvalitativne i kvantitativne ciljeve*, usklađene sa poslovnom strategijom Banke.

Strategija upravljanja rizicima definiše načine na koje Banka preuzima rizike u svojim poslovnim aktivnostima. Osnovna svrha strategije upravljanja rizicima je definisanje ključnih pretpostavki /orijentacija u preuzimanju rizika, u cilju ostvarivanja strateških poslovnih ciljeva. Strateški cilj Banke je izgradnja dugoročno održivog poslovanja, a strategija upravljanja rizicima jeste potpora ovom strateškom cilju Banke. Prema strategiji upravljanja rizicima, Banka prudenčno preuzima rizike i obezbjeđuje dugoročno profitabilno poslovanje, vodeći računa o odnosu preuzetog rizika i ostvarenog prinosa.

Metode upravljanja finansijskim rizicima su definisane internim aktima Banke, prvenstveno kroz pojedinačne politike/metodologije upravljanja finansijskim rizicima.

U dijelu upravljanja *kreditnim rizikom*, jedan od alata upravljanja jeste analiziranje pojedinačnih zahtjeva za odobrenje plasmana, donošenje odluke o bonitetu klijenta i utvrđivanje limita izloženosti. Generalno, opredjeljenje Banke je da ograniči svoju izloženost prema pojedinačnim klijentima ili tzv. grupama povezanih lica do najviše 10% kapitala Banke, čime se postiže disperzija rizika. Takođe, Banka nastoji da svoje plasmane usmjeri prema pojedinačnim klijentima na način da se postigne što je moguće bolja diverzifikacija portfolija i u kontekstu izloženosti Banke prema pojedinačnim granama privrede. U dijelu *rizika likvidnosti*, ciljevi upravljanja uključuju: obezbjeđivanje likvidnosti Banke na kratak i dugi rok; obezbjeđenje izvršavanja svih dospjelih obaveza, korišćenje najpovoljnijih izvora sredstava za izvršavanje dospjelih obaveza, poštovanje zakonskih kriterijuma i regulatornih zahtjeva, odnosno standarda na nivou Grupe NLB, kao i internih kriterijuma i ciljeva definisanih Politikom, odnosno drugim aktima Banke koji uređuju područje likvidnosti. Banka je definisala Plan upravljanja likvidnošću u vanrednim tj. nepredviđenim situacijama. Banka upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane (likvidne) rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza. U dijelu *tržišnih rizika* (rizik deviznog kursa i rizik kamatne stope), cilj Banke je ograničavanje potencijalnog gubitka zbog promjena u nivou deviznih kurseva /kamatnih stopa na tržištu na nivo koji je prihvatljiv u pogledu rezultata poslovanja i adekvatnosti kapitala Banke. Upravljanje kamatnim rizikom se postiže usmjeravanjem poslovnih aktivnosti (cjenovni uslovi, ročnost plasmana i obaveza) na način koji obezbjeđuje da izloženost riziku bude na prihvatljivom nivou. Banka na dnevnom nivou prati i vrši usklađivanje sredstava i obaveza u pojedinačnim valutama (upravljanje valutnim rizikom). U dijelu *operativnih rizika*, cilj Banke je ograničiti obim potencijalnih gubitaka iz operativnih rizika, odnosno gubitaka koji su posljedica neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslova, protivpravnih radnji i spoljnih događaja i ograničiti vjerovatnoću njihove realizacije na nivo koji je za Banku prihvatljiv s aspekta finansijske štete, a posredno i sa aspekta očuvanja ugleda Banke. Upravljanje operativnim rizicima se postiže mjerenjem i praćenjem gubitaka koji proizilaze iz operativnog rizika i identifikacijom i ocjenjivanjem nivoa operativnih rizika sa kojima se Banka suočava u svom poslovanju, za koje se, zavisno od utvrđenog nivoa rizika, utvrđuju adekvatne mjere za savlađivanje. Cilj upravljanja *rizikom zemlje* je ograničavanje nivoa potencijalnih gubitaka usljed izlaganja Banke riziku zemlje, po osnovu plasiranja sredstava prema licima i institucijama sa sjedištem/prebivalištem izvan zemlje. Banka uspostavlja i prati limite za izloženost prema dužnicima u pojedinačnim zemljama.

Izloženost rizicima

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak. Kreditni rizik pojedinačnog dužnika se izražava kroz bonitetnu klasu dužnika. Određivanje bonitetne klase (A, B, C, D, E) prethodi procesu odobravanja plasmana. Učešće kredita i potraživanja u kreditnom portfoliju Banke po bonitetu na dan 31.3.2020. godine je prikazano niže:

Kreditni plasmani %	
A	67,0%
B	26,8%
C	3,6%
D	0,2%
E	2,4%
	100,0%

Nekvalitetnim kreditima se smatraju krediti za koje je utvrđen bonitet C, D i E. Procenat nekvalitetnih kredita (bonitet C, D, E) na 31.3.2020. godine iznosi 6,2%.

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći da isplati dospelje obaveze u svakom trenutku. Na dan 31.3.2020. godine, Banka je imala neblokirane likvidne rezerve u iznosu 135.303 hiljada EUR. Neblokirane likvidne rezerve obuhvataju stanje sredstava na žiro računu Banke, stanje na korespodentskim računima Banke, gotovinu u blagajni i stanje kupljenih dužničkih hartija od vrijednosti. Rezultati stresnog testiranja likvidnosti na 31.3.2020. godine pokazuju i dalje povoljnu likvidnosnu poziciju, s obzirom da izračun pokazuje da su likvidne rezerve Banke za 22,59% veće u odnosu na potencijalne odlive koje bi Banka imala u stresnim uslovima u periodu od tri mjeseca.

Tržišni rizici (rizici cijena) se odnose na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene kursa stranih valuta i promjene kamatnih stopa na tržištu, mogu da utiču na visinu prihoda Banke ili na vrijednost finansijskih instrumenata. Izloženost **valutnom riziku** je na niskom nivou. Na dan 31.3.2020. godine, najveća izloženost se vezuje za valutu dansku krunu. Neto pozicija u danskoj kruni, kao razlika između sredstava i obaveza Banke u ovoj valuti je bila na nivou 182 hiljade EUR (0,4% regulatornog kapitala Banke; limit 2% regulatornog kapitala). Izloženost **riziku kamatne stope** se izračunava metodom tzv. standardizovanog kamatnog šoka. Rezultat izračuna za 31.3.2020. godine je 2.264 hiljada EUR (4,99% regulatornog kapitala Banke; limit 20% regulatornog kapitala). Navedeni metod projektuje potencijalne promjene ekonomske vrijednosti kapitala Banke u slučaju nepovoljnih promjena tržišnih kamatnih stopa za 200 bazičnih poena. Pored navedenog metoda, Banka izračunava i efekte koje bi potencijalna promjena tržišnih kamatnih stopa imala na neto kamatne prihode Banke.

Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dio sveobuhvatnog i pouzdanog sistema upravljanja rizicima, koji je uključen u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbjeđuje da profil rizika Banke bude uvijek u skladu sa rizik apetitom, odnosno sklonošću Banke za preuzimanjem rizika. Politike i sistemi upravljanja rizikom se redovno sagledavaju kako bi odrazili promjene u tržišnim uslovima, proizvodima i uslugama koje se nude.

Najznačajnije politike kojima se uređuje područje upravljanja rizicima u Banci su:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja likvidnošću NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja valutnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja operativnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom zemlje NLB Banke AD Podgorica,
- Politika investiranja u hartije od vrijednosti bankarske knjige NLB Banke.

TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Banka posmatra povezana lica shodno zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 24, koji definiše da su povezana lica:

- strane koje direktno ili indirektno, putem jednog ili više posrednika, kontrolišu, su kontrolisane ili su pod zajedničkom kontrolom sa (tim) entitetom;
- strane u kojima Banka posjeduje udio u entitetu koji joj omogućava značajan uticaj nad entitetom, a koje nisu ni povezana pravna lica niti učesnici u zajedničkom poduhvatu;
- privatna lica koja direktno ili indirektno posjeduju glasačko pravo u Banci koje im omogućava značajan uticaj nad Bankom, odnosno bilo koji subjekat za koji se očekuje da ima uticaj ili je pod uticajem povezanog lica Banke;
- članovi ključnog rukovodećeg kadra, odnosno lica koja posjeduju ovlašćenja i odgovornosti u pogledu planiranja, upravljanja i kontrolisanja poslovanja Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom razmatranja svake pojedinačne transakcije sa povezanim licima, pažnja je, osim na pravnu formu, usmjerena i na suštinu tj. sadržaj transakcije.

Većinski vlasnik banke je Nova ljubljanska banka d.d. Ljubljana registrovana u Sloveniji (matična banka), u čijem se vlasništvu nalazi 99,83% običnih akcija na dan 31.3.2020. godine.

Ostala pravna lica prikazana u tabeli niže smatraju se povezanim licima budući da su članice NLB Grupe. Članice NLB Grupe su povezane sa Bankom budući da su zajednički kontrolisane od strane matične banke. Banka obavlja brojne transakcije sa povezanim pravnim licima u toku svog redovnog poslovanja, po tržišnim uslovima.

Pomenute transakcije obuhvataju plasmane, depozite, transakcije u stranoj valuti kao i lična primanja članova rukovodstva Banke.

Obim transakcija sa povezanim licima, stanje sredstava i obaveza na dan 31.3.2020. godine i odnosni rashodi i prihodi u bilansu uspjeha do kraja prvog kvartala 2020. godine prikazani su u tabeli koja slijedi.

NLB Banka AD Podgorica

Odnosi sa povezanim licima
31.3.2020.

	NLB d.d. Ljubljana	Ream	NLB Leasing Podgorica	NLB Leasing Ljubljana	Bankart	NLB Banka Banja Luka	NLB Banka Sarajevo	NLB Banka Pristina	NLB Banka Beograd	NLB Banka Skoplje	Tara Hotel d.o.o.	NLB Crna Gora	Povezana fizička lica	Ukupno
Potraživanja														
Kreditni bankama	44,119	-	-	-	-	8	6	-	40	7	-	-	-	44,180
Dati krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	654	654
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-	1	-	41
Ukupno potraživanja	44,119	-	-	-	-	8	6	-	40	47	-	1	654	44,875
Obaveze														
Depoziti po viđenju	18,203	1,097	89	-	-	579	2,837	49	38	3,478	233	239	97	26,939
Oročeni depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	156	156
Ostale obaveze	61	-	-	18	88	-	-	-	27	1	-	-	-	195
Ukupno obaveze	18,264	1,097	89	18	88	579	2,837	49	65	3,479	233	239	253	27,290
Neto potraživanja(obaveze)	25,855	(1,097)	(89)	(18)	(88)	(571)	(2,831)	49	(25)	(3,432)	(233)	(238)	401	17,585
Vanbilansne stavke	3,504													3,504
	NLB d.d. Ljubljana	Ream	NLB Leasing Podgorica	NLB Leasing Ljubljana	Bankart	NLB Banka Banja Luka	NLB Banka Sarajevo	NLB Banka Pristina	NLB Banka Beograd	NLB Banka Skoplje	Tara Hotel d.o.o.	NLB Crna Gora	Povezana fizička lica	Ukupno
Prihodi														
Prihodi od kamata	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	21
Prihodi od naknada	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Neto dobiti od finansijskih instrumenata za trgovinu	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Ostali prihodi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Prihodi od dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno prihodi	20	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	31
Rashodi														
Rashodi kamata	(23)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(23)
Rashodi provizija	(5)	-	-	-	(95)	(1)	-	-	(3)	(7)	-	-	-	(111)
Troškovi (lični i materijalni)	(9)	(6)	-	-	-	-	-	-	(5)	-	-	-	(159)	(179)
Ostali rashodi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno rashodi	(37)	(6)	-	-	(95)	(1)	-	-	(8)	(7)	-	-	(159)	(313)
Neto prihodi(rashodi)	(17)	(6)	1	-	(95)	(1)	-	-	(8)	(7)	-	4	(153)	(282)